

Program specialnih znanj

SPECIALNA ZNANJA V PALIATIVNI OSKRBI ZA IZVAJALCE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

NAMEN

Namen strukturiranega izobraževalnega programa za izvajalce zdravstvene in babiške nege iz specialnih znanj v paliativni oskrbi je izvajalce paliativne zdravstvene nege usposobiti za poglobljeno profesionalno delo na področju paliativne oskrbe. Paliativna oskrba mora biti zagotovljena za vse, ki jo potrebujejo, ne glede na starost, spol, raso, versko prepričanje ali vrsto/stadij neozdravljive bolezni.

CILJI

- spoznati usmeritve razvoja, pomen, organizacijo in cilje organizirane paliativne oskrbe;
- uporabljati paliativni pristop - temeljne sestavine paliativne oskrbe v okolju, kjer so neozdravljivo bolni, družinski člani/bližnji;
- povečati fizično udobje bolnikov v celotnem procesu njihove bolezni;
- prepoznati psihološke potrebe bolnikov;
- prepoznati socialne potrebe bolnikov;
- prepoznati duhovne potrebe bolnikov;
- odzivati se na potrebe družinskih oskrbovalcev glede na kratko-, srednje- in dolgoročne cilje oskrbe bolnika;
- odzivati se na izzive kliničnega in etičnega odločanja v paliativni oskrbi;
- voditi celovito koordinacijo oskrbe in interdisciplinarno timsko delo v vseh okoljih, kjer se izvaja paliativna oskrba;
- razviti medosebne in komunikacijske sposobnosti, ustrezne za paliativno oskrbo;
- spoznati tehnike in mehanizme za preprečevanje in lajšanje stresa ter lastne izgorelosti.

CILJNI UDELEŽENCI IZOBRAŽEVANJA

Diplomirane medicinske sestre / zdravstveniki in diplomirane babice / babičarji, tehniki zdravstvene nege, ki izvajajo zdravstveno in babiško nego na vseh nivojih izvajanja zdravstvene dejavnosti.

TRAJANJE (1 ura = 45 minut)

- 100 ur predavanj,
- 21 ur klinično usposabljanje,
- 30 ur seminar

MODUL 1**Datum:** 27. 09. 2025**Ure:** 11 ur**Koordinator:** A. Peternelj, D. Rebec**Vsebina****1. Principi paliativne oskrbe nekoč in danes, razvoj pri nas in v svetu, organizacija paliativne oskrbe v Sloveniji**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Splošni vidiki in zgodovinski pregled paliativne oskrbe Evropske usmeritve paliativne oskrbe Smeri razvoja in organiziranosti paliativne oskrbe v Sloveniji Izvajanje paliativne oskrbe na različnih ravneh zdravstvene dejavnosti in opredelitev osnovne in specialistične paliativne oskrbe Koordinacija paliativne oskrbe Timi paliativne oskrbe (osnovni in specialistični) Mreža mobilne paliativne oskrbe	Medicinska sestra: – Pozna razvoj in videnje paliativne oskrbe skozi različna obdobja; – pozna pomen popolne oskrbe; – spozna organiziranost paliativne oskrbe v evropskem prostoru in širše; – spozna usmeritve razvoja, organizacijo in cilje organizirane paliativne oskrbe v Sloveniji. – spozna pomen interdisciplinarnega pristopa pri bolniku.	Andreja Peternelj , dipl. m. s.	27. 09. 2025 ob 8h 4 ure

2. Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje simptomov - bolečina

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje bolečine.	Medicinska sestra: – Prepozna vzroke in zna celostno oceniti bolečino; – razume principe preprečevanja in lajšanja bolečine; – pozna svojo vlogo pri lajšanju bolečine.	Majda Čaušević, mag. zdr. nege Prim. mag. Slavica Lahajnar, dr. med.	27. 09. 2025 ob 11:00h 7 ur

MODUL 2**Datum:** 04. 10. 2025 - Preko spleta**Ure:** 9 ur**Koordinator:** H. Zimšek, J. Ramšak Pajk**Vsebina****1. Celostna obravnava v paliativni oskrbi**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Kakovost življenja – dejavniki, ki vplivajo na kakovost življenja Holistična oskrba Veščine medicinskih sester pri oceni stanja Koncept celostne bolečine Timski pristop k potrebam bolnika in svojcev/bližnjih	Medicinska sestra: – Razume kompleksnost – razume dejavniki, ki vplivajo na kakovosti življenja; – spozna pomembnost holistične ocene zdravstvenega stanja; – razume koncept celostne bolečine; – zna predstaviti svojo vlogo znotraj paliativnega tima; – zna sodelovati in delovati v okviru paliativnega tima.	Hedvika Zimšek , prof. zdr. vzg.	04. 10. 2025 ob 8h 3 ure

2. Podpora neformalnim oskrbovalcem neozdravljivo bolnih, PO na primarni ravni

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Vloga družine pri podpori neozdravljivo bolnih Potrebe skrbnikov Osnove dobre prakse: vedeti, biti, delati	Medicinska sestra: – Pozna vlogo družine pri skrbi neozdravljivo bolnih; – pozna učinke podpore svojcev/bližnjih na prilagajanje; – zna opredeliti potrebe svojcev/bližnjih; – spozna načela dobre prakse v zvezi s skrbjo za svojce/bližnje.	Viš. pred. mag. Jožica Ramšak Pajk , prof. zdr. vzg.	04. 10. 2025 ob 10:30h 4 ure
Paliativna oskrba na primarni ravni	– Spozna organiziranost in vlogo paliativne oskrbe na primarni ravni.	Prim. doc. dr. Erika Zelko , dr. med.	04. 10. 2025 ob 13:30h 2 uri

MODUL 3**Datum:** 18. 10. 2025**Ure:** 9 ur**Koordinator:** S. Kmetec, M. Janežič**Vsebina****1. Pediatrična paliativna oskrba**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Značilnosti pediatrične paliativne oskrbe	Medicinska sestra: – Spozna celostni pristop v pediatrični paliativni oskrbi.	Doc. dr. Lidija Kitanovski , dr. med.	18. 10. 2025 ob 8h 2 uri
Stanje v svetu in pri nas		Doc. dr. Anamarija Meglič , dr. med.	18. 10. 2025 ob 9:30h 2 uri
Psihološki vidiki paliativne oskrbe		dr. Ivana Kreft Hausmeister , univ. dipl. psih.	18. 10. 2025 ob 11h 2 uri
Vloga zdravstvene nege v pediatrični paliativni oskrbi		Majda Oštir , mag. zn.	18. 10. 2025 ob 12:30h 1 ura

2. Socialna podpora v paliativni oskrbi

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Ocena socialnega stanja	– Pozna pomen poznavanja bolnikovih potreb glede na družinske odnose bolnika, psihološko odzivanje bolnika in skrbnikov ob soočanju s hudo boleznijo, socialni status bolnika in družine.	mag. Stanislava Ristić Kovačič , univ. dipl. soc. del.	18. 10. 2025 ob 13:30h 2 uri

MODUL 4**Datum:** 08. 11. 2025**Ure:** 9 ur**Koordinator:** M. Janežič, S. Koštomaj**Vsebina****1. Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje simptomov – prebavni trakt**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje simptomov prebavnega trakta	Medicinska sestra: – Prepozna vzroke in zna oceniti pogoste simptome prebavnega trakta; – razume principe preprečevanja in lajšanja simptomov prebavnega trakta; – pozna svojo vlogo pri lajšanju simptomov.	Prim. doc. dr. Maja Šeruga , dr. med.	08. 11. 2025 ob 8h 4 ure
		Maja Janežič , dipl. babica, mag. zdr. vzg., menedž. v zdr.	

2. Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje simptomov – dispneja, kronična utrujenost, nemir, delirij

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje težav z dihanjem in kronično utrujenostjo, nemirom in delirijem	Medicinska sestra: – Prepozna in zna oceniti težave z dihanjem in kronično utrujenostjo, nemir in delirij; – razume principe preprečevanja in lajšanja težav z dihanjem in kronično utrujenostjo, nemirom in delirijem; – pozna svojo vlogo pri lajšanju težav z dihanjem in kronične utrujenosti, nemiru in deliriju.	Vesna Ribarič Zupanc , dr. med.	08. 11. 2025 ob 11h 2,5 ure
		Irena Tominc Krajnc , mag. zdr. nege	08. 11. 2025 ob 13h 2,5 ure

MODUL 5**Datum:** 22. 11. 2025**Ure:** 10 ur**Koordinator:** S. Kmetec, J. Slak**Vsebina****1. Urgentna stanja**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Kompresija hrbtenjače Sindrom zgornje vene kave Hiperkalcemija	Medicinska sestra: – Zna ugotoviti tri najbolj pogoste vzroke urgentnih stanj v paliativni oskrbi; – zna opisati posamezne značilnosti urgentnih stanj; – pozna svojo vlogo pri izvajanju zdravstvene nege pri bolniku z urgentnimi stanji v paliativni oskrbi.	Mag. Mateja Škufca , dr. med., spec. urgen. med.	22. 11. 2025 ob 8h 2 uri

2. Na osebo osredotočen pristop v paliativni oskrbi

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Na osebo osredotočen pristop v paliativni oskrbi	Medicinska sestra: – Razume na osebo osredotočen pristop v paliativni oskrbi; – zna opredeliti ključne dejavnike, ki vplivajo na osredotočeno oskrbo, ki je usmerjena na osebo v paliativni oskrbi in so pomembni za zagotavljanje na osebo osredotočene paliativne oskrbe; – zna pojasniti vpliv na osebo osredotočenega pristopa v paliativni oskrbi ter spozna izkušnje bolnikov in njemu pomembnih drugih.	Doc. dr. Sergej Kmetec , mag. zdr. nege	22. 11. 2025 ob 09:30h 3 uri

3. Maligna rana in aromaterapija

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Maligna rana	Medicinska sestra: – Spozna zdravstveno nego in oskrbo maligne rane.	dr. Erik Breclj , dr. med. Andreja Klinc , dipl. m. s.	22. 11. 2025 ob 12h 2 uri
Aromaterapija	– Spozna uporabnost aromaterapije – tudi v zdravstveni negi.	Darja Noč , dipl. m. s.	22. 11. 2025 ob 13:30h 3 ure

MODUL 6

Datum: 06. 12. 2025**Ure:** 11 ur**Koordinator:** J. Slak, J. Ramšak Pajk**Vsebina****1. Psihološka podpora**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Psihološka podpora bolnikom in svojcem v paliativni oskrbi Načrtovanje oskrbe ob koncu življenja in aktualni smrti Medosebni odnosi Čustvovanje Kognitivno funkcioniranje Zmožnost obvladovanja stresnih situacij	Medicinska sestra: – Zna spodbujati in vzdrževati upanje pri bolnikih in njihovih svojcih ob koncu življenja; – razume in spoštuje individualne razlike pri procesu upanja; – razume pomen izvajanja sočutne, učinkovite oskrbe bolnikov in njihovih svojcev ob koncu življenja; – razume spremembe oskrbe zaradi potreb, želja, pričakovanj bolnika in njihovih svojcev; – razume namen pogovora o oskrbi po smrti, vključno z rituali in individualnimi zahtevami.	Hana Kodba Čeh , mag. psih.	06. 12. 2025 ob 8h 2 uri

2. Komunikacija z bolnikom in svojci v paliativni oskrbi in s člani paliativnega tima

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Komunikacija v interdisciplinarnem paliativnem timu	Medicinska sestra: – Spozna osnovna načela dobre komunikacije; – spozna osnovne načine komunikacije v interdisciplinarnem timu.	Viš. pred. mag. Jožica Ramšak Pajk , prof. zdr. vzg.	06. 12. 2025 ob 9:30h 4 ure
Komunikacija z bolnikom in bolnikovimi svojci Družinski sestanek Koordinacija odpusta	– Spozna organizacijo, potek in pomen družinskega sestanka; – spozna načine in pomen spremljanja bolnikov in svojcev po odpustu bolnika iz bolnišnice.	Judita Slak , dipl. m. s.	06. 12. 2025 ob 12:30h 3 ure
Delavnice o komunikaciji – igranje vlog	– Skozi igre vlog spoznati, kako poteka komunikacija med bolnika in svojcem v paliativni oskrbi.	Viš. pred. mag. Jožica Ramšak Pajk , prof. zdr. vzg. Judita Slak , dipl. m. s.	06. 12. 2025 ob 15h 2 uri

MODUL 7

Datum: 20. 12. 2025**Ure:** 10 ur**Koordinator:** A. Peternelj, D. Rebec**Vsebina****1. Preprečevanje izgorevanja pri zaposlenih**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Skrb zase, razlogi, prepoznavanje, preprečevanje in lajšanje stresa Strokovna podpora in mehanizmi za spopad s stresom	Medicinska sestra: – Razume razloge za stres pri skrbi za osebno zdravje in pri paliativni zdravstveni negi; – zna prepoznati stres. – Spozna in osvoji tehnike preprečevanja in lajšanja stresa; – spozna vlogo strokovne podpore.	Viš. pred. Doroteja Rebec , mag. zdr. nege	20. 12. 2025 ob 8h 3 ure
Supervizija	– Razume principe klinične supervizije in mehanizme za spopad s stresom.	Doc. dr. Katarina Babnik , univ. dipl. psih.	
Čuječnost	– Čuječnost je proces spoznavanja, sprejemanja in spremembe. – pomaga vzgojiti dolgoročno – in globoko izkušnjo notranje mirnosti, dobrega počutja in višjega vrednotenja samega sebe, vključno z zmanjšanjem stresa, tesnobe in depresivnosti.	Prof. dr. Borut Škodlar	20. 12. 2025 ob 10:30h 3 uri

2. Zakonodaja

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Zakonodaja	Medicinska sestra: – Spozna zakonsko ureditev paliativne oskrbe v svetu in pri nas.	Red. prof. dr. Suzana Kraljić , univ. dipl. prav.	20. 12. 2025 ob 13h 2 uri

3. Diskusija o poteku praktičnega in seminarskega dela

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Informacije v zvezi s praktičnim usposabljanjem, izpitom in pisanjem ter predstavitev refleksijske	Slušatelji so seznanjeni: – o poteku praktičnega usposabljanja; – o izdelavi pisnega izdelka; – o pripravi ustne predstavitve; – o poteku pisnega izpita.	Viš. pred. Doroteja Rebec , mag. zdr. nege Doc. dr. Sergej Kmetec , mag. zdr. nege	20. 12. 2025 ob 14:30h 2 uri

MODUL 8**Datum:** 10. 01. 2026**Ure:** 10 ur**Koordinator:** S. Kmetec, H. Zimšek**Vsebina****1. Etična načela, dileme in vrednote v paliativni oskrbi**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Vrednote, ki se nanašajo na življenje, umiranje in smrt	Medicinska sestra: – Spozna vrednote, ki se nanašajo na življenje, umiranje in smrt;	Renata J. Roban , dipl. m. s., spec. zak. in druž. terapije	10. 01. 2026 ob 8h 5 ur
Etična načela	– pozna etična načela, jih razume in spoštuje;		
Etične dileme	– pozna etične dileme, jih razume in jih rešuje v okviru paliativnega tima.		

2. Večkulturnost v paliativni oskrbi

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Večkulturnost v paliativni oskrbi	Medicinska sestra: – Razume pomen večkulturnosti v paliativni oskrbi; – opredeli ključne dejavnike, ki vplivajo na kulturno raznolikost in so pomembni za zagotavljanje kulturno kompetentne paliativne oskrbe; – pojasni vpliv kulturne raznolikosti na razvoj terapevtskih odnosov in komunikacije z bolniki v paliativni oskrbi iz različnih kulturnih okolij.	Viš. pred. Doroteja Rebec , mag. zdr. nege Doc. dr. Sergej Kmetec , mag. zdr. nege	10. 01. 2026 ob 12h 2 uri

3. Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje simptomov – psihološke težave

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Prepoznavanje in ocenjevanje psiholoških težav	Medicinska sestra: – Prepozna vzroke in zna oceniti psihične simptome; – zna predvideti medsebojni vpliv fizičnih in psihičnih simptomov; – pozna svojo vlogo pri lajšanju psihičnih simptomov.	dr. Anja Simonič , univ. dipl. psih	10. 01. 2026 ob 13:30h 3 ure

MODUL 9**Datum:** 24. 01. 2026**Ure:** 10 ur**Koordinator:** M. Janežič, S. Koštomaj**Vsebina****1. Paliativna oskrba ob koncu življenja in oskrba umrlega**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Umiranje	Medicinska sestra: – Prepozna dogajanje v procesu umiranja.	Petra Gornik , dr. med.	24. 01. 2026 ob 8h 4 ure
Celostna paliativna oskrba umirajočega v zadnjih 48-ih urah Zagotavljanje zasebnosti in prisotnost ob umirajočem bolniku Komunikacija z umirajočim bolnikom in njegovimi svojci Opora svojcem in bližnjim ob umirajočem bolniku Oskrba umrlega Posebnosti obravnave umrlega pri posameznih kulturah in verah Poznavanje in posredovanje informacij svojcem/bližnjim o potrebnih postopkih	– Pozna paliativni pristop, ki je namenjen lažšanju trpljenja in kakovosti življenja umirajočih bolnikov ter njihovih družin; – svojcem in bližnjim zna nuditi potrebno oporo in informacije; – spoštuje dostojanstvo in zasebnost umirajočega bolnika; – pozna oskrbo in higiensko ureditev umrlega; – pozna in spoštuje kulturne posebnosti pri umrlem; – svojcem in bližnjim nudi potrebno oporo in informacije.	Suzana Koštomaj , mag. zdr. nege	24. 01. 2026 ob 11h 3 ure

2. Mobilni tim paliativne oskrbe

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Mobilni timi v paliativni oskrbi	Medicinska sestra: – spozna organiziranost, delovanje in vlogo mobilnih paliativnih timov.	Maja Janežič , dipl. babica, mag. zdr. vzg., menedž. v zdr.	24. 01. 2026 ob 13:30h 3 uri

MODUL 10**Datum:** 07. 02. 2026**Ure:** 11 ur**Koordinator:** A. Peternelj, D. Rebec**Vsebina****1. Prehrana pri bolniku v paliativni oskrbi**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Prehrana pri bolniku v paliativni oskrbi	Medicinska sestra: – Spozna osnovna načela prehrane pri bolniku v paliativni oskrbi.	Izr. prof. dr. Nada Rotovnik Kozjek	07. 02. 2026 ob 8h 2 uri
		Denis Mastnak Mlakar , dipl.m.s. spec. klin. dietet.	07. 02. 2026 ob 09:30h 1 uri

2. Žalovanje v paliativni oskrbi

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Soočanje in odzivanje ljudi na izgube Teorije in sociološki modeli žalovanja Sistem individualne in skupinske podpore v času žalovanja	Medicinska sestra: – Prepozna vpliv resnih bolezni na bolnika in svojce; – razume izgubo in se odziva z normalnim procesom žalovanja; – pozna teorije in sociološke modele žalovanja; – pozna primerne podporne mehanizme za pomoč svojcem/bližnjim v procesu žalovanja.	dr. Anja Simonič , univ. dipl. psih.	07. 02. 2026 ob 11h 2 uri
Žalovanje otrok	– Pozna temeljne značilnosti žalovanja otrok in pristope k žalovanju otrok.	Miha Zimšek , zdr. tehnik, strok. sodel.	07. 02. 2026 ob 12:30h 2 uri

3. Duhovna oskrba

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Ocenjevanje duhovnosti Dimenzije duhovnosti Intervencije duhovne oskrbe Smisel bolezni	Medicinska sestra: – Razume pomen duhovnosti; – razume njene dimenzije, kar ji omogoča, da bolniku pomaga, da prepozna lastne osebne vrednote in cilje ter spodbuja integracijo telesa, razuma in duha; – zna izvajati intervencije duhovne oskrbe; – razume pomen smisla neozdravljive bolezni; – razume in dopušča, da se njen z izkušnjami oblikovan pogled na umiranje preoblikuje.	dr. Klelija Štrancar , univ. dipl. teolog	07. 02. 2026 ob 14h 4 ur

MODUL 11**Datum:** februar in marec 2026**Ure:** 21 ur**Koordinator:** /**Vsebina****1. Klinično usposabljanje**

Vsebina	Cilji	Izvajalec	Datum, trajanje
Učenje paliativne zdravstvene nege v kliničnem okolju, hospicu, domu starejših občanov ali na domu	Medicinska sestra: – Spozna različne inštitucije, kjer se izvaja paliativna zdravstvena nega; – praktično spozna delovanje paliativnega tima; – spozna paliativno zdravstveno nego pri bolnikih z različnimi neozdravljivimi kroničnimi boleznimi, v različnih stadijih; – se praktično usposobi za specifične intervencije paliativne zdravstvene nege in oskrbe.	Mentorji v kliničnih okoljih	21 ur

UČNE METODE:

- frontalna metoda dela,
- delo po skupinah,
- igranje vlog in praktične predstavitve,
- izkustveno učenje,
- individualna metoda dela,
- praktično usposabljanje v kliničnem okolju z opazovanjem in mentoriranjem.

POGOJI ZA PRIDOBITEV PRIZNANJA O SPECIALNIH ZNANJIH V PALIATIVNI OSKRBI ZA MEDICINSKE**SESTRE:**

- 80 % prisotnost na predavanjih, 100 % prisotnost na kliničnih vajah in seminarjih
- pozitivna ocena preverjanja znanja:
 - pisni test (33 %),
 - esejska vprašanja (33 %),
 - seminarska naloga s predstavitvijo (33 %).

Predstavitev refleksija: **11.4.2026** in **18.4.2026**